

به نام خدا

راهنامه‌های آزمون‌های برخط پایان نیمسال اول ۹۹ (دی ماه) دانشگاه

ویژه اعضای محترم هیئت علمی و مدرسان ارجمند

مقدمه

آزمون‌های برخط، چندبعدی هستند: بعد مدیریتی و اجرایی (تمرکز و جامعیت امور)، بعد فنی - رایانه‌ای و شبکه‌ای در ارتباط با دانشگاه و دانشجو و بعد امنیت آزمون از دید شبکه و عملکرد آزمون‌گیرندگان و آزمون‌دهندگان.

برای تمام ابعاد این آزمون‌ها، تمهیدات لازم اندیشیده شده و امیدواریم تحت عنایات الهی و در پرتو حمایت‌های معاون محترم آموزشی و مدیر محترم امور آموزشی دانشگاه و به‌ویژه تلاش‌های صادقانه همکاران عزیز، آزمون‌های پایان نیمسال جاری در نهایت دقت و صحت برگزار شود. در این مسیر و با هدف ارتقای آزمون‌ها از اعضای محترم هیئت علمی و کلیه استادان و همکاران گران‌قدر درخواست می‌کنیم نظریات و پیشنهادات سازنده و عالمانه‌شان را به مسئولان آزمون ارائه دهند. بدون تردید، از راهنمایی‌های شما صمیمانه استقبال خواهد شد.

اهم نکات آزمون‌های برخط جهت آگاهی استادان محترم

کلیات

- (۱) آزمون‌های برخط (آنلاین) دانشگاه علوم پزشکی اراک در «سامانه آزمون فرادید» اجرا می‌شود.
- (۲) بازه زمانی روزانه آزمون‌های نیمسال جاری از ساعت ۸ صبح تا ۱۷ عصر است.
- (۳) آزمون مقاطع تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و بالاتر) به صورت تشریحی برگزار می‌شود و با نظر استاد، مدیر گروه و رئیس دانشکده به صورت حضوری در دانشگاه یا غیرحضوری در سامانه نوید یا فرادید قابل برگزاری است. تعیین حداقل و حداکثر زمان توقف در هر سؤال تشریحی، با استاد است.
- (۴) آزمون مقاطع پایین‌تر از کارشناسی ارشد به صورت تستی چهارگزینه‌ای برگزار می‌شود.
- (۵) با هدف کاهش بار اضطرابی دانشجویان، آزمون‌های نیمسال جاری بدون نمره منفی برگزار می‌شود.

اهم نکات آزمون‌های برخط جهت آگاهی استادان محترم

مرحله پیش آزمون

۱. سؤالات الزاماً در الگوی ویژه سامانه، طراحی و ارائه شود. همچنین ارائه کلید سؤالات تستی در فرمت مخصوص کلید سؤالات سامانه، الزامی است. دانشکده‌ها فرمت‌های یادشده را در اختیار استادان قرار داده‌اند.
۲. در مورد دروسی که دو یا چند استاد دارند استاد مسئول درس موظف است سؤالات دریافتی از همکاران خود را یکپارچه کرده و در یک فایل واحد و نهایی به اداره آموزش تحویل دهد.
۳. با توجه به اهمیت عدم بازگشت به سؤالات قبل، ضروری است از طراحی سؤالات مرتبط با هم خودداری شود.
۴. تصادفی‌سازی سؤالات و گزینه‌ها در سامانه فعال است؛ بنابراین، توصیه می‌شود برای هر درس، بانک سؤالات با طراحی سؤالات مازاد، اما همگن از نظر سطوح یادگیری ایجاد شود. در این صورت امکان ارائه سؤالات متفاوت و غیریکسان به آزمون‌شوندگان فراهم خواهد شد.

اهم نکات آزمون‌های برخط جهت آگاهی استادان محترم

۵. برای جلوگیری از تضييع حقوق آزمون‌دهندگان و کاهش بار اضطرابی در سؤالات زمان‌دار، پیشنهاد می‌شود ۱۰ تا ۲۰ درصد سؤال اضافه، طراحی و ارائه شود، به‌عنوان مثال در یک آزمون ۱۰ سؤالی، زمان آزمون برای ۱۰ سؤال تنظیم شود ولی ۱۲ سؤال ارائه شود. پاسخ به ۲ سؤال اضافه به‌عنوان نمره ارفاقی در نظر گرفته شود و یا اینکه دانشجویان بتوانند صرفاً به ۱۰ سؤال پاسخ دهند.

۶. با توجه به محدودیت‌های زیرساختی فعلی و به‌منظور اجتناب از ایجاد تراکم و اشغال حجم شبکه ارتباطی اکیداً توصیه می‌شود از قرار دادن محتوای الکترونیکی چندرسانه‌ای (مانند فیلم و یا تصویر حاوی جلوه‌های ویژه) در پایه سؤالات، پرهیز شود.

اهم نکات آزمون‌های برخط جهت آگاهی استادان محترم

۷. طبق شیوه‌نامه، تا حداقل ۴۸ ساعت قبل از زمان برگزاری آزمون باید سؤالات و مستندات آزمون در سامانه بارگذاری شود؛ بنابراین لازم است طبق برنامه زمانی اعلام‌شده از سوی دانشکده، فایل نهایی سؤالات به اداره آموزش دانشکده مربوط تحویل داده شود.

۸. در صورت عدم ارائه سؤال در زمان مقرر به دانشکده یا عدم بارگذاری به‌موقع سؤالات، آزمون مذکور لغو و مسئولیت عواقب آن حسب مورد بر عهده استاد، گروه آموزشی و دانشکده خواهد بود.

اهم نکات آزمون‌های برخط جهت آگاهی استادان محترم

۹. مدت زمان دقیق هر آزمون به‌طور مشخص از سوی استاد/ مسؤل درس اعلام می‌شود.
۱۰. تعیین زمان پاسخ‌دهی به هر سؤال، با در نظر گرفتن سختی و تاکسونومی سؤال با استاد است؛ در عین حال برای سؤالات چهارگزینه‌ای، در متون علمی تخصیص متوسط زمان 45 ثانیه (حداقل ۳۰ و حداکثر ۶۰) پیشنهاد شده است.
۱۱. با توجه به اینکه زمان آزمون به ازای هر سؤال، متفاوت و محدود است، استاد می‌تواند، زمان هر سؤال را مشخص کند، در غیر این صورت تأیید کند که زمان کلیه سؤالات، برابر (مثلاً 45 ثانیه) خواهد بود.

اهم نکات آزمون‌های برخط جهت آگاهی استادان محترم

مرحله آزمون

۱. شروع و پایان آزمون برخط هم‌زمان، طبق برنامه رأس ساعت اعلام شده است و به هیچ وجه، وقت اضافه ندارد.
۲. زمان تخصیص یافته برای پاسخ به هر سؤال به صورت جداگانه و شفاف در مقابل هر سؤال و در صفحه نمایش، نشان داده می‌شود.
۳. دانشجویان در آزمون‌های با زمان بیشتر از نیم ساعت، حداکثر تا ۱۰ دقیقه و در آزمون‌های با زمان کمتر از نیم ساعت، حداکثر تا ۵ دقیقه بعد از شروع آزمون مجاز به ورود به سامانه هستند. بدیهی است پایان آزمون برای آزمون‌دهندگان که با تأخیر وارد سامانه شوند شبیه سایرین بوده و زمان اضافی به آنان داده نخواهد شد. در صورت تأخیر، لازم است دانشجو پاسخی گویی سؤالات اولیه را سریع‌تر از زمان در نظر گرفته شده برای هر سؤال انجام دهد تا بتواند به تمام سؤالات پاسخ دهد.
۴. بر اساس شیوه‌نامه آزمون‌ها، دانشجو تنها یک بار قادر به پاسخ‌گویی به سؤال است و امکان برگشت به سؤال قبلی و تغییر گزینه انتخاب شده یا ویرایش پاسخ‌ها وجود ندارد. همچنین هر سؤال در یک صفحه نمایش داده می‌شود. تصادفی سازی سؤالات و گزینه‌ها نیز در سامانه فعال است.

اهم نکات آزمون‌های برخط جهت آگاهی استادان محترم

۵. بیشترین زمان توقف دانشجو در سؤالات چندگزینه‌ای حداکثر دو برابر حداکثر زمان تعیین شده برای هر سؤال است، زمان استفاده نشده (بیشتر از حداقل و کمتر از حداکثر) از هر سؤال برای سؤالات بعدی قابل ذخیره است. به طور خلاصه، مدیریت زمان امتحان در اختیار دانشجویان است.
۶. حضور آنکال استادان (در دسترس بودن آنان) در حین برگزاری آزمون جهت پاسخ‌گویی به دانشجویان و رفع ابهام احتمالی آنان، ضروری است و برنامه آن از سوی دانشکده‌ها اعلام خواهد شد. در عین حال با توجه به محدودیت زمانی آزمون‌ها تاکید می‌شود سؤالات فاقد ابهام طراحی و ارائه شود.

اهم نکات آزمون‌های برخط جهت آگاهی استادان محترم

مرحله پس آزمون

۱. نتایج آزمون‌ها بلافاصله پس از برگزاری هر آزمون به دانشکده‌ها و استادان ارسال می‌شود.

۲. ازم نمرات نهایی حداکثر ۱۰ روز بعد از برگزاری آزمون در سامانه آموزشی دانشگاه ثبت موقت و حداکثر یک هفته بعد، نهایی شود. ضمناً مهلت اعتراض دانشجو به نمرات حداکثر ۳ روز بعد از ثبت اولیه نمرات است.

۳. پس از برگزاری هر آزمون ضریب سختی و تمیز سؤالات محاسبه می‌شود. از نتایج تحلیل (آنالیز) سؤالات و نظرسنجی دانشجویان برای ارتقای آزمون‌ها استفاده خواهد شد.

۴. بهتر است سؤالاتی که بعد از تحلیل دارای شاخص‌های روان‌سنجی نامناسب بودند، مجدداً بررسی و به صلاحدید استاد مربوطه از چرخه سؤالات آزمون حذف شود.

اهم نکات آزمون‌های برخط جهت آگاهی استادان محترم

ارزیابی‌های تکوینی

به استناد متون علمی، پیشنهاد می‌شود برای کاهش ریسک نقض امنیت و افزایش اعتبار آزمون برخط، از ارزیابی‌های تکوینی برای ارزشیابی دانشجویان در طول نیمسال تحصیلی استفاده شود. این ارزیابی‌ها شامل سنجش میزان مشارکت فعال دانشجو در فرایندهای یاددهی-یادگیری، انجام تکالیف، ارائه بازخورد به همتایان و یا سایر انواع ارزیابی‌ها، به تشخیص استاد و مطابق برنامه درسی تدوین شده باشد.

تعیین بودجه‌بندی سهم ارزیابی‌های گوناگون، با توجه به ماهیت درس و با رعایت کاهش حداکثری وزن آزمون پایانی، با استاد است، با این حال بودجه‌بندی‌ای به شرح ذیل پیشنهاد می‌شود:

۱۰ تا ۳۰ درصد: ارزیابی شامل تکالیف و پروژه

۲۰ تا ۴۰ درصد: میان ترم و ارزیابی‌های شفاهی

۴۰ تا ۶۰ درصد: پایان ترم

اهم نکات آزمون‌های برخط جهت آگاهی استادان محترم

در ارزیابی‌های تراکمی، بهتر است سؤالات به صورت تحلیلی، در سطوح بالاتر حیطه‌های یادگیری و تاکسونومی بالا باشد؛ به نحوی که آزمون‌شونده برای پاسخ دادن نیاز به استدلال و تفکر عمیق داشته باشد. در این صورت آزمون می‌تواند به صورت جزوه‌باز برگزار شود چراکه امکان یافتن پاسخ سؤال با مراجعه به کتاب یا یادداشت‌های فراگیر به طور مستقیم امکان‌پذیر نخواهد بود.

با آرزوی سلامت و توفیق هر چه بیشتر مرکز آزمون حوزه معاونت آموزشی دانشگاه